

Eesti Rohelise Liikumise tegevuse kokkuvõte

jaanuar – veebruar 2003 (6)

2003. aasta on Eesti Rohelisele Liikumisele (ERL) alanud tegusalt, sest juba jaanuaris toimus eelmist aastat kokku võttev ning uusi tegevusplaane paika panev aastakoosolek ehk Roheline Foorum, juhatades ühtlasi sisse ka meie XV juubeliaasta. Foorumi raames toimus säästva tarbimise konverents, kus loodi Eesti Säästva Tarbimise Koalitsioon. Tõsiselt on tegeletud Laguja valda planeeritava regionaalprügila probleemidega. Seoses eelseisvate Riigi-

kogu valimistega analüüsisid keskkonnaorganisatsioonid ERLi juhtimisel erakondade keskkonnaseisukohti ning avalikus tasid oma kommentaarid valimiste eel. Nendest ja paljudest teistest temadest saategi lugeda käesolevast Eesti Rohelise Liikumise teabelehest.

Ilusat kevade algust soovides,
Hanna Maran

Roheline Foorum 2003

Eesti Rohelise Liikumise aastakoosolek (Roheline Foorum) toimus sedapuhku 25.-26. jaanuaril 2003 Otepääl. Nagu tavaks saanud, pühendati esimene päev temaatilisele konverentsile ning teisel oli formaalne aastakoosolek, kus toimusid hääletamised ning arutati ERL-i tegevust ja tulevikuplaane.

Säästva tarbimise teemalise konverentsi arutelud lahkasid erinevate gruppide (tarbijakaitseorganisatsioonid, ettevõtjad, keskkonnakaitsjad, üksikindiviidid) võimalusi mõistliku tarbimise propageerimisel; räägiti ka näiteks mahepõllunduse perspektiividest ning säästlikust autokasutusest. Konverents oli sedapuhku suisa rahvusvaheline – esinema olid palutud lisaks Eesti ekspertidele ka Europarlamendi rohelist saadik Heidi Hautala Brüsselist ning Rie Tsutsumi ÜRO keskkonnaprogrammist (UNEP) Šveitsis. Lisaks ettekannetele jõuti konverentsil ka Eesti säästva tarbimise koalitsiooni moodustamiseni; vastavale vabatahtlikule leppele kirjutasi alla erinevad keskkonna- ja tarbijakaitseorganisatsioonid ning ettevõtted. Säästva tarbimise lepe jääb avatuks ka teistele liituda soovijaile ning selle eesmärgiks on koordineerida erinevate asjaspehendamata osapoolte ühispingutusi säästva tarbimise rakendamiseks Eestis.

Rohelisel Foorumil kuulati traditsiooniliselt ära ERL juhatuse, töörühmade juhtide ning revisjonikomisjoni aastaaruanded. Esmakordselt oli juhatus ette valmistanud detailse nägemuse eesoleva aasta eelarvest, mis ulatub 2003. aastal 4 miljoni kroonini. Foorumil osalenud ERL 121 liiget 234-st valisid tagasi senise juhatuse (Rein Ahas, Mari Jüssi, Peep Mardiste, Liis Truubon ja Valdur Lahtvee) ning revisjonikomisjoni (Kadri Auväär, Heino Kroon ja Monika Prede). Alaliste töörühmadena kinnitati 2004. aasta algul toimuva Foorumini järgmised: energeetika ja atmosfäär; metsatoimikond; noored; planeeringute jälgimine; säästev tarbimine; transport; veekaitse. Foorum kinnitas ka ERL keskkonnapoliitika oluliselt täiustatud versiooni.

Oli edukas foorum: kohal oli palju liikmeid, eriti noori. Tehti tulemuslikku rühmatööd, panemaks paika 2003. aasta plaane töörühmadele. Ettevõtjamad jõudsid käia suusatamas, õhtul kestis päris pikalt meeleolukas pidu, sh elava muusikaga. Foorumiga, muuseas, juhatati sisse ka Eesti Rohelise Liikumise XV juubeliaasta!

Peep Mardiste
juhatuse esimees

Kokkuvõtted tööruhmade tegevusest

Planeeringute jälgimine

Nii 2003. aasta jaanuaris kui veebruaris oli ERLi planeeringute jälgimise tööruhma tähelepanu keskmes Laguja külla kavandatava regionaalprügila planeering. Eesti Roheline Liikumine ja Eestimaa Looduse Fond esitasid vallavalitsusele ja planeerijatele üle 40 ettepaneku ja küsimuse. ERL tellis Tartu Ülikooli hüdrogeoloogidelt täiendava ekspertiisi, mille tulemusena selgus, et olemasoleva (keskkonnamõtjude hindamise aruandes ja muudes planeeringudokumentides esitatud) teabe põhjal ei ole võimalik teha planeeringuala põhjavee kaitstuse osas adekvaatset järeldust. 7. märtsil toimub koosolek, kus Nõo Vallavalitsuse, Tartu Linnavalitsuse, Keskkonnaministeeriumi, Tartumaa Keskkonnanõuetuse, Eesti Rohelise Liikumise ja Eestimaa Looduse Fondi esindajad ERLi ja ELFi poolt tõstatatud probleemid taas arutlusele võtavad.

6. veebruaril toimus Elva-Peedu parkmetsa kavandatud elamu planeeringu avalik arutelu, millel otsustati saata planeering täiendamisele. Määratlemata on planeeringuala kaitsereshiim, ehkki planeering nimetab ala looduskaitsealuseks maaks.

Jaanuaris-veebruaris koostas ERL koos ELFi õigusabitööruhma liikmetega 2003. aasta 1. jaanuaril jõustunud Planeerimiseaduse analüüsi. Analüüs on valmimisejärgus.

Esitati ettepanekud Tartusse Emajõe äärde Supilinna kavandatava korterelamurajooni planeeringule, Saaremaale Mustjala valda Küdema lahte kavandatava kruisiasama keskkonnamõtju hindamise programmile, abistati Eesti Ornitoloogiaühingut Saaremaa Püsiühenduse projekti küsimuses ning Nõmme Tee Seltsi Tallinna Tehnikaülikooli ühiselamuplaneeringu keskkonnamõtjude hindamise õiguspärasuse vaidlustamisel.

Jätkub protsess Keskkonnaministeeriumi Litsentsikomisjoni tegevuse õiguspärasuse kindlakstegemiseks. Positiivseks tulemuseks vaidluses litsentsikomisjoniga on see, et ministeerium tegi ettepaneku nimetada Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) esindaja komisjoni liikmete hulka. 21. veebruaril toimunud sisehääletuse tulemusena sai EKO esindajaks keskkonnamõtju hindamise litsentsikomisjonis ERLi juhatuse liige Valdur Lahtvee.

26. veebruaril toimus Tallinna ringkonnakohtus istung ERL-Majandusministeeriumi vahelises kohtuvaidluses, mille otsust on oodata 19. märtsiks 2003.

Liis Keerberg

Planeeringute monitooringu projekti koordinaator

Säästva tarbimise tööühm

Päev enne Otepääl toimunud ERLi aasta-koosolekut toimus säästva tarbimise teemaline konverents, kus sai loodud Säästva Tarbimise Koalitsioon 11 asutajaliikmega. Praeguseks on liikmeid 12. Laiali saadeti Säästva Tarbimise Koalitsiooni lepingu tekstid, et leida koalitsioonile uusi partnereid. Koalitsiooni säästva tarbimise strateegia kinnitamise tähtjaks oli 1. märts 2003. Edasi hakkab ERLi vabatahtlik Helena Väljaste kokku otsima ja kirja panema koalitsiooni liikmete tegevusi ühtseks säästva tarbimise tegevuskavaks.

Ökomärkide tutvustamise projekti raames saadi valmis ökomärke ühedava ja reklaamiva loodussõbraliku toote sildi kujundus. Järgnevad läbirääkimised poekettidega, kuidas loodussõbralikke tooteid paremini reklaamida. Kõige enam on huvi üles näidanud Selverite kett, Kaubamajad ja Stockmann.

Pesupulbrite, pleegitajate ja nõudepesuvahendite keskkonnamõju uurimise projekti raames koguti taustinfot, millised tooted on poodides müügil. 28-29. märtsil toimub säästva tarbimise tööühma rahvusvaheline töökoosolek Tallinnas, kus arutatakse, milliseid laborianaalüüse oleks vaja vastavatele toodetele teha.

ERLi sümboolikaga riidekottide reklaamprojekti raames küsitles Meljo Musto oma meeskonnaga Tartus umbes 50 inimest, lisaks plaanitakse täita veel 50

Veekaitse tööühm

Rahvusvaheline Läänemere Kalanduskomisjon eraldas Eestile 2003. aastaks 2002. aastaga võrreldes ligemale 28 % võrra väiksemad räime- ja kilupüügikvoodid, põhjuseks antud kalaliikide halb olukord Läänemeres. Seejuures eraldas komisjon Eestile koos Lätiga loa püüda Liivi lahest, kus räimepopulatsioon on paremas seisus ning kus ei kasutata püügiks traallaevu, mille mootorite koguvõimsus ületab 300 hobujõudu, 41 000 tonni räime. Tuginedes sellele tegid võimsate kalatraalerite omanikud Eesti kalapüügieeskirja parandusettepaneku: püüda Liivi lahes põhjatraal-

ankeeti. Vastustest on välja tulnud, et inimesed oleksid riidekottide eest valmis maksma 15-25 kr. Positiivsena on silma hakanud ka see, et üllatavalt suur osa inimesi oleks valmis säästva tarbimise alaseid tegevusi toetama.

Veebruaris korraldas tööühm ühepäevase ekskursiooni Sidepataljoni, et tutvuda sõdurieluga ja anda Kaitsejõududele soovitusi oma tegevuse säästvamaks planeerimiseks ning majandamiseks.

Tööühma koordinaator Allan Kokkota käis kolmes Tallinna koolis rääkimas säästvast tarbimisest ning pidas „Kullo“ säästva tarbimise ettekande lastele ja lasteaiametoodikutele. Lisaks sellele külastati koos Tiiu Saksaga Saksamaal loodussõbralike toodete messi.

Tööühmal on jaanuaris-vebruaris toimunud üks koosolek nii Tallinnas kui Tartus. Järgmine koosolek tuleb 27. märtsil kell 16.30 Tallinnas Tööstuse 3 (ERLi Tallinna kontoris).

Märtsist alustatakse ökomeeskondade loomist koolidesse ja aprillist elektrienergia säästuprojekti Tallinna koolides (projekte rahastavad vastavalt Keskkonnanvesteeringute Keskus ja Eesti Energia).

Allan Kokkota

Säästva tarbimise tööühma koordinaator

noodaga ja kasutada traalpüügil ühe traal-nooda veoks kalalaeva, mille peamasina võimsus võib ületada 300 hj. Eesti Rohelise Liikumise arvates oleks taolise parandusettepaneku vastuvõtmine suund Liivi lahe räimevarude majandamisel ebasäästlikkuse suunas, kuna võrreldes räimepüüdmisega seisevnotadega on suurte traallaevadega püük palju väheselektiivsem ning alamõdulisi isendeid raskesti kahjustav.

Tuginedes eelpool mainitule tegi Eesti Roheline Liikumine Keskkonnaministree-

riumi kalandusosakonnale järgmised ettepanekud:

- 1) kasutada Läänemere Kalanduskomisjoni eraldatud räimepüügikvoodi väljapüüdmisel maksimaalselt ära säästlikuma rannakalanduse püügivõimsust, eraldades rannakalurile eelmiste aastatega samaväärseid püügikvoote;
- 2) mitte lubada Liivi lahele püügile traallaevu, mille mootorite koguvõimsus ületab 300 hj;
- 3) koostöös teiste ministriumitega leida lahendusi Eesti ülemäärase traallaevastiku valutuks likvideerimiseks.

5. detsembril toimus Tallinnas Kalurite Liidus kalandusteemaline ümarlaud tee-

ERLi Tallinna kontori tegevus

26. veebruaril Tallinnas toimunud Keskkonnafoorumil esinesid nii ERLi juhatuse liige Valdur Lahtvee kui Tallinna kontori juht Maret Merisaar, kes vastas publiku ning Ainar Ruussaare küsimustele teemal "Euroopa Liidu laienemise mõju Eesti Keskkonnale".

(Keskkonnafoorumist saab täpsemalt lugeda teabelehe pressikajastuste rubriigis seitsmendal leheküljel.)

Tallinnas 30. jaanuaril peetud Veeühingu aastakoosoleku-eelne seminar käsitles Euroopa Liidu veekaitsenõudeid põllumajanduses. Sellele eelnes ka Veeühingu 2002. aasta tegevuse ülevaade ja finantsaruande

mal: "Kalanduse probleemid ja tulevik Eestis". Peale korraldava Eesti Kalurite Liidu ja Riigikogu fraktsioonide esindajate osales ümarlaul ka Eesti Roheline Liikumine. Kohtumisel seadusloojatega olid arutelu all kalavarude majandamist puudutav seadusandlus ning võimalused vähenivate kalapüügivõimaluste tõttu liigse traallaevastiku vähendamiseks.

Aasta alguses läks käima kooliõpilastele suunatud CCB Lõheprojekt Pärnu jõe vesikonnas, millega on seotud Kõpu kool Viljandimaalt, Roosna-Alliku ning Türi Gümnaasiumid Järvamaalt ning Pärnu Põhikool Pärnumaalt. Projekti põhieesmärkideks on tõsta Pärnu jõe vesikonna elanike teadlikkust lõhe olukorrast ja kaitsest ning käimasolevatest planeeringuprotsessidest ja nendes osalemise võimalikkusest. Projekti uuringute, välitööde ja laagrite tulemusena valmib maakondades ringi liikuv näitus, hõlmates muuhulgas saasteallikate asukohti kajastavaid ülevaatekaarte, fotosid ning videosalvestusi.

Taavi Nuum

veekaitses töörühma koordinaator

koostamine, paika pandi 2003. aasta tegevusplaani.

Avaldati ühenduse Coalition Clean Baltic trükised väikehüdrojaamade keskkonnamõju ja ühepereelamu reoveekäitluse kohta.

Maret Merisaar

ERLi Tallinna kontori juht

Eesti Rohelise Liikumise rahvusvaheline koostöö

Alates eelmisest teabelehe numbrist hakkasime eraldi rubriigis tutvustama ka ERLi rahvusvahelist koostööd. Seekord anname lühikese ülevaate järgmisest organisatsioonist, mille liige ERL on – Puhta Läänemere Ühendusest.

kese ülevaate järgmisest organisatsioonist, mille liige ERL on – Puhta Läänemere Ühendusest.

Puhta Läänemere Ühendus

Puhta Läänemere Ühendus (*Coalition Clean Baltic*, CCB) on Läänemere kaitsega tegelevate keskkonnaorganisatsioonide ühendus. 1990. aastal loodud CCB koondatakse tänaseks 27 liikmesorganisatsiooni kõigist Läänemere-äärsetest riikidest. Eesti Roheline Liikumine on CCB asutajaliikmeks; Puhta Läänemere Ühendusse kuulub ka Eesti Looduskaitse Selts.

Puhta Läänemere Ühenduse peamiseks eesmärgiks on Läänemere ning selle loodusressursside kaitse. CCB tegutseb neljal viisil: *lobby*tegevus, informatsiooni levitamine ja elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine, konkreetsete koostööprojektid kohtadel, liikmesorganisatsioonide toetamine ja arendamine.

Kevadeti erinevates Läänemere-äärsetes riikides peetavatel aastakoosolekutel pannakse paika CCB prioriteetsed tegevusvaldkonnad, millisteks on hetkel:

- (a) toitainete Läänemerele sattumise vähendamine,
- (b) keskkonnoahtlike rajatiste ehitamise vältimine Läänemere äärde,
- (c) säästva kalanduse propageerimine Läänemerele.

CCB liikmesorganisatsioonide liikmete arv kokku on poolt miljonit, mis teeb temast arvestatava jõu Läänemere kaitse alases rahvusvahelises diskussioonis. Rahvus-

vahelise võrgustikuna on Puhta Läänemere Ühendusel unikaalne võimalus kaasata rahvusvahelisse *lobby*-töösse eksperte, infot ja näiteid kohtadelt. CCB ongi aktiivselt kaasa löönud erinevate riikidevaheliste Läänemere kaitset käsitlevate organisatsioonide ja kohtumiste töös. Viimastest olulisim organ on Helsingi Komisjon (HELCOM), mis on spetsiaalse Läänemere kaitse riikidevahelise konventsiooni sekretariaadiks. Ühena vähestest keskkonnaorganisatsioonidest on Puhta Läänemere Ühendusel HELCOM-i vaatlejaliikme staatus, mis lubab juurdepääsu valitsusvahelistele läbirääkimistele.

Eestis tegutseb CCB sekretariaadi ja peamise partnerina Eesti Rohelise Liikumise Tallinna kontor. Viiakse ellu näidisprojekte (rajatud on ökoloogiline reoveepuhasti, kalatrepp), korraldatakse koristustalguid jõgede ääres, trükitakse Läänemere kaitse ning säästva veekasutuse alaseid trükiseid ning korraldatakse seminare. Eesti Roheline Liikumine on vahendanud ka CCB-poolset väikeprojektide rajastamist Eestis. Eesti liikmesorganisatsioonid on ka Puhta Läänemere Ühenduse rahvusvahelistes tegevustes aktiivsed: ERLi esindaja Valdur Lahtvee on CCB esimeheks, CCB juhatuse kuulub Arvo Raudsepp Eesti Looduskaitse Seltsist ning Peeter Vissak toimetab CCB kvartaliväljaannet CCB Newsletter.

Coalition Clean Baltic

Östra Ågatan 53
SE-753 22 Uppsala
Sweden

Telefon: +46 18 711155
Faks +46 18 711175
E-mail: secretariat@ccb.se
URL: www.ccb.se

The logo for Coalition Clean Baltic features a stylized blue wave graphic on the left, followed by the text "Coalition Clean Baltic" in a blue, serif font.

Eesti Roheline Liikumine meedias

Pressiteated

10. veebruar 2003

Rohelised soovivad valitsusel võtta Iraagi sõja vastane seisukoht

Eesti Roheline Liikumine (ERL) on vastu USA sõjaliste rünnakute plaanile Iraagi desarmeerimise saavutamiseks ning kutsub üles ka Eesti avalikkust ja valitsust võtma ühese sõjavastase seisukoha. Üle Euroopa on keskkonnaorganisatsioonid ning rohelised parteid Iraagi küsimuse lahendamisel sõjalise sekkumise vastasel positsioonil.

Iraagi ründamisel pole selgelt arusaadavat põhjendust; keemia- või bioloogilist relva omavad kümned riigid, tuumaprogramm on kümnekonnal riigil. Miks valitakse neist rünnakute ohvriks Iraak ning kas erimeelsusi ei saaks ületada rahumeelsel teel? Demokraatia arendamiseks Iraagis peab kasutama rahumeelseid vahendeid ning mitte seadma sõjalise sekkumise läbi ohtu inimelust ega looduskeskkonda. Lisaks kaotatud inimeludele vallandas eelmine Iraagi sõda ulatusliku keskkonnakatastroofi,

ka Kosovos põhjustas sõjaline sekkumine tohtu keskkonnakahju.

Eesti Roheline Liikumine tõdeb kahetsusega, et Eesti välisminister on Kesk- ja Ida-Euroopa riikide poolsele USA administratsiooni toetavale ühiskirjale alla kirjutades taas kord üles näidanud suletust otsuse langetamisel ning Eesti elanike huvide eiramist. Kaitsepolitsei surve 15. veebruarile kavandatud rahumeelse demonstratsiooni ärajätmiseks Tallinnas on väga ohlikuks näiteks demokraatliku rahvaalgatuse mahasurumisest. Samal päeval toimuvad Iraagi sõja vastased meeleavaldused kogu Euroopas ning Kapo aktiivsus selle ärajätmiseks Eestis ei vii maailmasse sõnumit Eestist kui sõnavabadusi austavast demokraatlikust riigist.

19. veebruar 2003

Kõige keskkonnasõbralikumad programmid on Res Publical ja Isamaaliidul

Eesti keskkonnaorganisatsioonid* analüüsisid Riigikogu valimiste eel põhjalikult kandideerivate erakondade seisukohti keskkonnaküsimustes. Kõige loodussõbralikumad valmisprogrammid on Res Publical ja Isamaaliidul. Ainukese erakonnana on Isamaaliit selgelt tuumajaama rajamise vastu. Keskkonnaküsimusi ei soovinud keskkonnaorganisatsioonidega arutada ja kommenteerida Reformierakonna, Eestimaa Rahvaliidu, Eesti Kristliku Rahvapartei ja vene erakondade esindajad.

Erakondade keskkonnapoliitikate selgitamiseks analüüsisiti nende programme ja kirjalikke vastused spetsiaalselt koostatud küsimustikule ning korraldati spetsiaalseid kohtumisi erakondade keskkonnaspetsialistidega. Kõige põhjalikumalt on keskkon-

nakaitse-alased seisukohad välja töötatud Res Publical ja Isamaaliidul ning mõlema erakonna seisukohad ühtisid olulisemates küsimustes keskkonnaorganisatsioonide omadega. Keskkonnakaitset pidasid oluliseks ka Mõõdukate ja Keskerakonna programmid ja vastused.

Keskkonnaorganisatsioonid kavatsevad tähelepanelikult jälgidaerakondade tegevust valimistjärgsel perioodil ning seda just valimiseelsete programmiliste lubaduste valguses.

* Eesti Looduskaitse Selts (ELKS), Eesti Ornitoloogiaühing (EOÜ), Eesti Roheline Liikumine (ERL), Eestimaa Looduse Fond (ELF), Säästva Eesti Instituut (SEI-Tallinn)

ESTI PÄEVALEHT Postimees

03.02.2003

Võsavabariik terendab

Hiljutisel Eesti Rohelise Liikumise 15. aastapäeva koosolekul Otepääl olid mitmed teemad arutusel, üheks metsapoliitika. Meil puudub metsakasutuse süsteem, seadused on nõrgad ja on palju asju, mida need lubavad teha, aga tegelikult ei tohiks. ERLi metsatoimkonna eestvedaja Rein Ahas peab oluliseks illegaalse metsaäri võitlemist ja sertifitseerimise toetamist, aga on jäänud mulje, et riigitegelased on selle suhtes ükskõiksed.

Meil puudub metsaregister, mille abil oleks võimalik öelda,

kes, kus ja kui palju raiub. Ilma selleta ei saa metsas toime pandud rikkumistele jälile jõuda.

Kui arhiivina leidubki vajalike andmeid, siis osa neist on salastatud ja info «kokkujooksmatuse» tõttu ei saa konstruktiivselt tegutseda.

Seaduste arutamisel on iga grupeering oma erahuvi eest väljas, enamasti meeldib kõigile omatahti toimetamine metsas, mis seisneb mõõdutundmatus ja põhjendamatus raiumises. Ühise laua taha kõiki korraga kokku saada on väga raske, sest enamik on kestva anarhiaga rahul.

Eesti olevat üks väheseid riike, kus metsanduse sektoris on nii suur segadus. Näiteks ei suu-

daks me kindlaks teha, ostes mõne toote, kas see pole mitte tehtud Lahemaal röövraie käigus toodetud puudust!

Niisugune asi kahjustab meie mainet. Võibolla kannustab Brüsselit tulnud päring olukorda metsanduses korrastama? Sinna ei ole ju usutavaid ja vastuvõetavaid andmeid praegu edastada.

Kas tõesti ei ole meie elukeskkond valimisvõitlejatele oluline? Igatahes debatid seda ei kajasta. Vist saadavad selle jutuga metsa.

Eha Nõmm, Jõgevamaa

Eesti Päevaleht Online

11.02.2003

Rohelised on Iraagi sõja vastu

Roheline liikumine (ERL) teatas, et on vastu USA sõjaliste rünnakute plaanile Iraagi desarmeerimise saavutamiseks ning kutsus üles avalikkust ja valitsust võtma ühest sõjavastast seisukoha.

Üle Euroopa on keskkonnaorganisatsioonid ning rohelised parteid Iraagi küsimuse lahendamisel sõjalise sekkumise vastasel positsioonil, teatas ERL.

"Iraagi ründamisel pole selgelt arusaadavat põhjendust; keemia- või bioloogilist relva omavad kümned riigid, tuumaogramm on kümnekonnal riigil. Miks valitakse neist rünnakute

ohvriks Iraak ning kas erimeelsusi ei saaks ületada rahumeelsel teel?" kirjutasid rohelised oma avalduses.

Demokraatia arendamiseks Iraagis peab Eesti roheliste arvates kasutama rahumeelseid vahendeid ning mitte seadma sõjalise sekkumise läbi ohtu inimelust ja looduskeskkonda.

Eelmine Iraagi sõda vallandas ulatusliku keskkonnakatastroofi, ka Kosovos põhjustas sõjaline sekkumine tohutu keskkonnakahju.

Roheline liikumine avaldas nõrdimust, et Eesti välisminister on Kesk- ja Ida-Euroopa riikide poolsele USA administratsiooni

toetavale ühiskirjale alla kirjutades taas kord üles näidanud suletust otsuselangetamisel ning Eesti elanike huvide eiramist.

Kaitsepolitsei surve 15. veebruarile kavandatud rahumeelse demonstratsiooni ärajätmiseks Tallinnas on väga ohtlikuks näiteks demokraatliku rahvaalgatuse mahasurumisest. Samal päeval toimuvad Iraagi sõja vastased meeleväljendused kogu Euroopas ning Kapo aktiivsus selle ärajätmiseks Eestis ei vii maailmasse sõnumit Eestist kui sõnavabadusi austavast demokraatlikust riigist, teatasid rohelised.

27.02.2003

Keskkonnafoorumil räägiti ökoloogilisest teadlikkusest

Kolmapäeval toimus Tallinnas keskkonnafoorum, kus otsiti lahendusi Eestis üha teravnevale vastuolule – era- ja ühishuvide põrkumisele keskkonnaressurside kasutamisel.

Lääne-Euroopas ja ka Ameerika Ühendriikides on inimeste keskkonnateadlikkus viimastel aastakümnetel üha tõusnud ning tarbijad pööravad järjest rohkem tähelepanu sellele, kas pakutav kaup on toodetud keskkonnasäästlikult. See omakorda avaldab ettevõtetele survet keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutuselevõtuks.

Kolmapäeval keskkonnafoorumil esinenud Eesti Rohelise Liikumise juhatuse liikme Valdur Lahtvee sõnul Eesti inimesed veel tarbimise keskkondlikele aspektidele erilist tähelepanu ei pööra.

"Ses suhtes oleme alles lapsekingades," nentis Lahtvee. "Tarbijakaitse ja –liikumised tegelevad rohkem kauba kvaliteediga

– sellega, kas king peab vastu, toit ei ole hapuks läinud või kaal ei peta. Kauba või teenuse keskkonnasõbralikkust ei vaadeld. Põhjamaades on aga tarbijate selline harimine tavaline – tarbijad saavad sel viisil turgu mõjutada suurema öko efektiivsuse suunas.”

Et Eesti keskkonnateadlikkus on Lääne-Euroopast madalam, seda märkis oma ettekandes ka

Ivar Puura Teaduste Akadeemia Looduskaitse Komisjonist.

“Eesti on tasandil, kus keskkonnaprobleeme küll märgatakse ja mõeldakse natuke lahendusele, aga probleemi ei peeta oma asjaks, leides, et sellega peab tegelema keegi teine,” ütles Puura. “Euroopas on jõutud tasandini, kus kodanik peab probleemi märgates seda niikaua enda asjaks kuni selle edasi delegeerinud.”

Puura sõnul näitab inimeste madalat keskkonnateadlikkust ka praegune valimiskampaania, kus keskkonnapoliitikat ei räägita peaaegu üldse.

“Näiteks valimisreklaamid on keskendunud tulumaksule või muudele probleemidele, keskkonnapoliitika on pildist väljas,” nentis Puura. “Üldine valijate mass saab keskkonnasõnumit ainult piiratud kujul.”

Sakala

15.03.2003

Rohelised ratturid sõidavad tänava ümber Võrtsjärve

Liisi Seil

Eesti Rohelise Liikumise, ajakirja "Loodus" ja Eesti Kooriühingu korraldatav roheliste rattaretk kannab tänava pealkirja "Kuidas elad, Võrtsjärv?"

Roheliste XIV rattaretk kestab 9.-11. maini ning selle alguspunkt on Viljandis.

"Miks Võrtsjärv? Aga sellepärast, et seal ei ole me veel käinud!" lausus rattaretk peakorraldaja Peep Veedla. "Kaks viimast aastat oleme matkanud Põhja-Eestis ning nüüd on aeg taas lõuna poolt vaheldust otsida."

Veedla rääkis, et kunagi on rattaretk korraldajatel plaanis teha ka matk "Kuidas elad, Mulgimaa?"

"Seetõttu kavatsesimegi esialgu oma tänavust retke alustada Elvast ning jätta Viljandimaa puutumata," selgitas ta.

Et aga Edelaraudteega ei saadud rongide Elvasse sõidu osas kokkuleppele, toodi matka startipaik Viljandisse.

"Oli jutt, et võib-olla saame Viljandisse selle puhul sõitma tasuta erirongi. Kui nii läheb, siis tuleb matkale kindlasti rohkem osavõtjaid."

Veedla prognoosis, et tänavusele retkele tuleb vähemalt 2500 inimest. Mullusel matkal "Kuidas elad, Lahemaa?" oli umbes 2700 ratturit, kõige rohkem on osavõtjaid olnud aga 3500.

Seda, et roheliste retk hakkaks kordama Võrtsjärve Sihtasutuse juba traditsiooniliseks muutunud rattamatka, Veedla ei arvanud.

"Seal on osalejate arv nii väike, et neid ei saa meiega võrrelda," põhjendas ta. "Eks igal pool käi väikesed grupid ringi sõitmas. Enamik meie retkele tulejatest pole aga kindlasti seda marsruuti läbinud."

Matka muusikaprogramm on praeguseks enam-vähem kindel.

Esimesel päeval annab Tarvastu kirikus kontserdi vanamuusikaansambel Rondellus, Ants Tauli torupillitalus teeb muusikat aga pererahvas ise.

Esimesel laagripitsil Pika sililas lõbustavad matkajaid Viljandi Kultuurikolledzhi rahvamuusikud ning sinna loodetakse tuua ka ansambel Zorbas.

Teisel päeval laulab Rannu kirikus Toomas Volli lastekoor. Öhtul peaks Vaiblas ööbimispaigas esinema ansambel Venaskond.

Matk lõpeb pühapäeva lõuna paiku Vana-Võidus, kuhu korraldajad on planeerinud samuti ühe kontserdi.

Rattaretkele registreerimine algab 7. aprillil ning selleks ajaks antakse välja ka ajakirja "Loodus" erinumber. Eesti Rohelise Liikumise internetileheküljele ilmub täpsem informatsioon retke trassi, maksumuse ja registreerimise kohta aprilli algul.

Tartu kontor
Pk. 318
Tartu 50002

Tel: (07) 422 532
Fax: (07) 422 084
E-post: info@roheline.ee
URL: www.roheline.ee

Tallinna kontor
Pk. 1521
Tallinn 10402

Tel/faks: (0) 6 413 402
E-post: roheline@online.ee
URL: www.roheline.ee